

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:			
Kölyök:		Vidékre:	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy óra	1 "	Egy hónapra	2 "

A szerkesztésért felelős
Kutas Imre
kiadó a lap tulajdonos

Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)
Kiadóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)
Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétettek fel

Honvédeink kérése a városhoz és a nép.

december 10.

A városunkban állomásozó 3-dik honvéd gyalogezred érdemes parancsnoka **Bodnár** ezredes ur azon kérést intézte a városi tanácshoz, hogy adjon alkalmas területet az ezred részére, a hol a konyha kertészetet üzhesse és engedje meg, hogy 300 juhot legeltethessenek a Hortobágyon, a mennyiben az étkezési összeg oly csekély a mai magas piaci árak mellett, hogy az ily kíségetés igen hasznos lenne.

Teljesen méltányoljuk az ezredes ur kívánását, mert valóban az élelmi cikkek ára hihetetlenül magasra szökött s úgy érzi ennek súlyát a polgárság azon része, mely a piacra van utalva, mint a katonaság, a melynek nem lehet túlkölneni a szigoruan kiszabott összegnél.

Természetes, hogy nagy kíváncsisággal várják városunkban a tanács határozatát, mely aligha lehet kedvezőtlen, mert hiszen ha jól tudjuk, a 39-dik gyalogezrednek is van ha kisebb terület is hasonló célból rendelkezésére bocsátva.

Az is igaz, hogy a kérés teljesítése esetén valószínűleg az összes katonaság igénybe fogja venni a város jó indulatát, a mely elől nagyon bajos lesz kitérni és nem is lehet.

A magunk részéről nem akarunk ugyan a katonaság ezen ügyével foglalkozni, csak példakép kívántuk felhozni, hogy mi-

lyen szépen és nemesen kívánnak ott gondoskodni azokról, a kik legsúlyosabb adót fizetik az államnak, katonáskodásukkal.

Hát bizony, ma napság meg kell ragadni az alkalmat, hogy a megélhetés ne legyen oly nehéz.

És lám, nálunk a szegény néposztály megélhetésére nincs kellő figyelem! Nem lehetne-e utánozni a katonaság dolgát? Nem lehetne-e állandó népkonyha intézményt létesíteni, a mely rendszeresen munkálkodhatna arra, hogy a legszegényebb néposztály téli élelmezése ne ütközzék semmi akadályba? A mi fő, hogy ne kellenék folyton a nagy közönségtől kérni pénzt és élelmi cikkeket?

Nem lehetne-e konyha kerteket berendezni, hogy az ott termesztett cikkek a népkonyha szükségleteire fordíthatók, — nem lehetne pár száz juhot olcsón beszerezni és legeltetni, hogy télen levágatva, táplálékul szolgáljanak annak a szegény néposztálynak, mely az év egyik felében hirét hallja csak a hus ételnek.

Vannak ám a hazában ilyen kép berendezett népkonyhák s kisebb városban nem 100—120, de ezer egyén is kap meleg ételt.

Százával van éhező iskolás gyermek. Az iskolába bár mily messziről fel kell menni, ha korog is a gyomra! Milyen áldás volna ha enni kaphatnának.

Bizony nem lenne oly sok elzötött, csavargó gyermek, mint a mennyi most van. Mert az éhező gyermek könnyen vemedik a lopásra.

Nem lesz szégyen a katonaság szép, emberbarátias intézkedésétől példát venni és meg kell kezdeni azt a szép munkát, hogy a nagy város téli nyomora minél kisebbre szoríttassék le.

Kíváncsian várjuk az e téren a történetendőket.

Apponyi és Szilágyi a nemzetközi választott bíróságban. Gróf Goluchovszki külügyminiszter a nemzetközi konfliktusokról szóló egyezség 22. szakasza értelmében már megnevezte a monarkianak a hági nemzetközi bíróságba küldendő tagjait. Természetes, hogy ez a magyar s az osztrák kormányval való előzetes megállapodás alapján történt. A magyar kormány javaslatára Szilágyi Dezső volt igazságügyminisztert s a képviselőház volt elnökét, meg gróf Apponyi Albertet, az interparlamentáris konferencia magyar csoportjának elnökét nevezték ki delegátusoknak, az osztrák kormány javaslatára pedig gróf Schönborn Frigyes, az osztrák közigazgatási bíróság elnökét, meg dr. Lammasch Henrik bécsi egyetemi tanárt.

„Üsd vissza!”

Tanítók apák a gyermekek.

decz. 10.

Kozma Andor előkelő budapesti hivatalnok és költő, tan betyárnak nevezte egy versében azt a tanítót, a ki elemi iskolába járó fiát — arcul ütötte.

Tóth Béla a kitünő író azt ajánlotta a »Festi Hirlap«-ban, hogy a tanítónak vissza kell adni a — pofont.

Egy budapesti apa meg is tette. A fiu

Tárcza.

Csalódás.

— Elbeszélés. —

— Tehát bennem nem bizik! — kérdez az ifjú öszinte tekintetét a leányra emelve.
— Magában sem kedves barátom. Maga sem különb a többinél...

Lássa én már — bár ez szinte nevetséges az én ajkamról — rengeteget csalódtam... Mind így kezdte, mint maga... Pár óráig — mondjuk — pár napig, bomlott, rajongott értem. Szellemességem elragadta, szépségem megbűvölte, bájaim megszedítették... S mikor már lelkesedése kezdé fölmelegíteni, mikor a szerelem már-már engem is megejtett s vágytam őt látni szerettem hallgatni szorongását édes semiségekről...

— Nos akkor édes barátom engem egyszerűen szörnyen unalmasnak talált s újra kezdte a bomlást, rajongást — másnál... Az első ilyen esetem majdnem végzetessé vált...

Oh akkor még hittem, hogy az a regényekben megénekelt nagy érzelem létezik...

Hogy van modern Csongor és Tünde... S Csongor ezer veszedelmenátvergődik

küzd szenved, csak hogy végre Tündéje keblén megpihenhessen.

Itt legyintett a kezével, mintha a hivatalan gondolatokat akarná elűzni. Majd egy sóhajjal így folytatta:

— Balga ábrándok ezek, jól tudom. De lássa én sem vagyok különb a többi lány-nál...

Vannak nekem is álmaim, istenien szép álmaim szerelemről... boldogságról... Ah ha maga látná az én ábrándképeimet! Ha maga meg tudna engem érteni!

De nini hisz ez nem én vagyok. Nem így ismernek maguk engem!

No nevessem maga is, ha valakinek — pláne nekem — felülkerelkedik a szíve s kéri jogait. Egy kicsikét engem is megragadott az érzélgősség.

Eh semmi... Felejtse el amiket össze fecsegetem. Most leszek ismét olyan, amintők maguk ismernek: hiu, kaczer, szivtelen...

... A bálteremben sétáló párok gunyosan mosolyognak felém; a leányok öszszesugznak:

— Na nézd már megint fogott egyet. Mire a másik iszonyu szemforgatással megjegyzi:

— Borzasztóan kaczer egy lány!

A cigány e perczen harangoz be a négyesre, a férfi mintegy önkénytelenül feláll, meghajtja magát a leány előtt:

— Ha nincs ellenére...
— Én nem tánczolok, de ha maga is úgy akarja maradjon itt a négyes alatt. Jó?
— Vagy maga szeret tánczolni?
— Én épen nem, csupán forma volt az egész. Azt hittem maga talán...

— Szó sincs róla. Gyűlölöm a tánczot és minden efféle örültséget. Ezért aztán némelelyek komolyan tartanak...

A fiatal ember mélyen elgondolkozik... Majd gyorsan mintegy lázasan beszél a leányhoz, közelebb huzódva hozzá; — nevesen, kaczagjon bár fölöttem, de... én... én — szeretem magát...

A leány vállat vont:
— Persze mint a többiek.

— Ne mondja ezt az Istenre kérem! Az én szerelmem, érzem nem muló fellobbanás, az én szerelmem igaz és örök. Ez az ajk. még sosem hazudott.

Bókokat nem mondok, hisz az oly köznapias valami. De esküszöm, hogy leány ily hatással, mint maga meg soha sem volt réám. Kivagyok cserélve: egy új életet nyertem maga által...

A leány kétkedően és szomoruan mosolygott:

— Látja azt a halvány, szőke fiut, aki a rendezővel szemben áll. Ez volt akiben utól szor csalódtam. A medikus bálon ugyanazon szavakat hallottam tőle, melyeket magától most, És nézze ma észre sem vesz...

nem vit könyvet az iskolába, a tanító ki lóditotta a fiut előbb fejét megütve s az apa az iskolába rohant s ott felpofozta a tanítót sőt kést is rántott elő.

Az a merénylő vasuti altiszt, aki Bartalus Endre fővárosi tanítóra kést rántott amiért fiát tréfásan meglegyintette, a Tóth Béla elméletének, az áldozata.

De ez még csak a kezdet, mert az »üsd vissza« elmélete még nem ért le a legalsó néprétegekig. Ma még csak a fél-művelt vasuti altiszt tette azt magáévá és alkalmazta a gyakorlatban a bicskát,

Mi lesz majd akkor, ha ugyanezen elméletet magáévá teszi az egyszerű néps? Halálos veszedelemben forog akkor a tanító. Minden pillanatban készen lehet rá, hogy a tanítványa esetleges föllentése alapján felbőszült apa ásóval kapával vonja számadásra az iskolában és nem elégszik meg néhány pofonnal meg bicskarántással, hanem agyonveri a tanítót.

Eddig is vértanuság volt a tanítói pálya a hatszáz koronás fizetés mellett és az ifjúság nem igen törekedett a keserves kenyérre. Ezután azonban nemcsak a nyomor, hanem a lélekveszedelem is fenyegetni fogja a tanítóságot.

Mért az »üsd vissza« elmélete éppen olyan, mint a csöndes tóba dobott kő, mely megingatja a nyugodt vizekört, de amíg azon a helyen, ahová a kő esett, rövid idő múltán ismét helyre áll a nyugalom, a hullámgyűrűk tovahaladnak és megmozgatják a tő legtávolabbi részén is a csöndes vizekört.

Az »üsd vissza« elmélete fölött már napirendre tért Tóth Béla is, a tanítóság is. Ahová a vakmerően eldobott kő esett, helyre állt már a nyugalom, a hullámgyűrűk

Hej édes barátom nagyon megértem én már ahhoz, hogy elcsavarja a fejemet,

— Végtelenül sajnálom, hogy csak ilyen férfiakat ismert eddig.

De higgye meg vannak még ma is Csongorok... S ha maga vállalkoznék Tünde szerepére, istenemre végig szenvedném Csongor bujdosásának összes keserveit...

A leány már nem rázza kérdően fejét s a szeméi valami csodás fényben égnék az utóbbi szavak hatása alatt, mintha azt gondolná:

— Talán mégis...

A férfi észreveszi e változást és még több hévvel folytatja;

— És most mondja ki végre az üdvözítő igét, ne tekintsen engem olyanoknak mint a többi, óh mondja bizik-e hát bennem?

A leány? A szegény könnyenhívó leány — némi küzdelem után — némám bölintott fejével...

Egy hét múlva az atléta bálban találkoztak ismét. A leány éppen a kocsi segítetté édesanyját mikor a fiatal ember oda lépett.

— Hát maguk itt voltak?

... És már mennek is? kérdezi.

— Igen — felel a leány hidegen — egy kissé rosszul érzem magam. Jó éjszakát!

A fiu még fogva tartja a kezét s úgy kérdi:

— Mi baja?

— A leány busan mosolyog s a szeméből két könnycsepp gördül alá.

Semmi — édes barátom — semmi csak tudja ismét csalódtam...

Márton Gaby.

azonban még csak most kezdik mozgatni a társadalom alsóbb néprétegeit. A vasuti altisztig már elérték, de al fognak érni még messzebb is, a legalsó néprétegekig.

Ki lesz a felelős a történetekért?

Külföld.

Pletyka a német birodalmi ülésén.

A birodalmi gyűlés kínai bizottságában a minap érdekes epizód folyt le. Müller-Fulda képviselő kijelentette, hogy lemond az előadói tisztségről, mert a csatornajavaslat tárgyalásánál furcsa tapasztalatokat tett. Ho henlohe herczeg kertü ünnepén véletlenül meghallotta Müller Fulda, hogy egy haditengerészeti hivatalnok így szólott társához:

— Nagyon örülök, hisz ez a birodalmi gyűlési ostobaság már véget ért. Az egész munkát én magam végeztem. Müller Fulda jelentését is én csináltam és Müller Fulda csak két sort írt hozzá.

Müller Fulda azt mondja, hogy mindez csupa hazugság, az egész jelentést elejétől végéig ő csinálta. Mindaddig pedig, a míg az illető hivatalnokot, a ki most is jelen van, a tárgyaláson megtűrik, nem vállal előadói tisztséget. Tirpitz tengernagy, a haditengerészeti főnöke válaszolt Müller Fuldának. — Kijelentette, hogy a dolgról semmit sem tud ugyan, de az esetet a legnagyobb mértékben sajnálja. Ezzel az ügy el volt intézve.

Angolok veszte-ége.

Az angolok vesztésegei Délafrikában decz. 1-ig így alakultak:

Megöletett az ellenségétől: 311 tiszti; 3.018 altiszt és katona.

Sebeibe belehalt: 5 tiszti; 59 altiszt és köztiszt.

Fogságban van: 15 tiszti; 236 altiszt és köztiszt.

Fogságban meghalt: 4 tiszti; 92 altiszt és köztiszt.

Betegségben meghalt 163 tiszti; 6.566 altiszt és köztiszt.

Baleset következtében meghalt: 4 tiszti 176 altiszt és közkatona.

Invalidus gyanánt hazaküldetett 1.551 tiszti, 35.548 altiszt és köztiszt.

Vesztésegek összege 40,728 tiszti, altiszt és közkatona.

Ebbe a számba nincsennek beleértve azok a katonák, akiket a délafrikai kórházban most ápolnak.

A felmészárolt francia ifju.

— A párisi titok. —

Igazi nagyvárosokban történhetnek csak olyan büntettek mint az, a mely a minap Párisban történt.

Mint megirtuk, az utcán megtaláltak egy 15—20 éves fiatalember holttestének iszonyuan megcsonkított részeit s bár az egész sok százfejű párisi rendőrséget mozgó sitották, eddig még az áldozat kilétét sem lehetett megállapítani.

Ezen nem is lehet csodálkozni, mert két nap alatt nem kevesebb mint hatvan eltűnt tizenöt-huszéves fiatalembert jelentettek be a rendőrségen s a meggyilkolt olyan borzasztóan van megcsonkítva, hogy teljes lehetetlenség megismerni.

A viaszkos vásznon, a melybe a holttest takarva volt, van ugyan egy fölírás, de ez is csak félrevezetésre szolgált.

A rendőrség számtalan, részben névtelen följelentést kapott, de ezek vagy arra szolgáltak csupán, hogy a rendőroket hamis nyomra vezették, részben pedig jelentéktelen dolgokról szólnak.

Igy följelentettek egy fogorvost, a ki a minap így nyilatkozott:

— Ez a gyerek mindig a feleségem körül ólálkodik. Ha egyszer együtt látom őket, majd megadom neki.

Kiderült, hogy a fogorvos egy fiatalemberre volt féltékeny, de ennek a fiatalembernek semmi baja sem történt,

A meggyilkolt holttestét megvizsgálták s az orvosok véleménye szerint előbb megfojtották s csak azután csonkították meg, hogy föl ne lehessen ismerni. Az arczáról lehetőleg pontos halotti maszkot csináltak. A párisi rendőrfőnök tegnap reggel a következő levelet kapta, melynek borítékja véres volt:

— Hiába fáradsz, hogy a darabokra vagdalt ember gyilkosait kinyomozzák, soha sem fogják őket megtalálni. Kézszorítással üdvözlöm. Egy barátocskája.

Belföld.

A kereszt ügye az egyetemen. A tudományegyetem bölcsészeti kara Medveczky Frigyes dr. dékán elnöklésével tárgyalta az egyetemi ifjúságnak azt az ismert kérvényét, hogy rendelje el a kultuszminiszter a keresztnek az egyetemi épület minden termében való kitézését. Az ügyről Lengyel Béla dr. miniszteri tanácsos, egyetemi tanár tett előterjesztést, és azt javasolta, hogy a bölcsészeti kar mellőzze az ifjúság kérését. Többek hozzászólása után a bölcsészeti kar egyhangulag elfogadta ezt a javaslatot és szótöbbséggel mellőzte a jogi kar ismert indítványát.

Hatszáz szállótulajdonos Budapest. Berlinben a szállótulajdonosok nemzetközi szövetsége elhatározta, hogy jövő évi közgyűlésüket Budapesten fogják megtartani. Fővárosunk nevében Gundel János, a budapesti szállótulajdonosok ipartársulatának elnöke hívta meg a külföldi szállótulajdonosokat. Nem volt könnyű dolog a meghívást elfogadtatni, mert Budapesttel, Szentpétervárral, Kíev, Páris, Brüsszel, Koppenhága és Amsterdam versenyeztek, hogy ott tartsák meg a jövő évi közgyűlést.

Apróságok.

Tapasztalat.

— Minden kérdésnek két oldala van; az egyik a téves, a másik — a miénk.

Tultesz rajta.

— Hájas gyáros, akinek most két milliója van, úgy kezdte az életet, hogy fillér sem volt a zsebében.

— Oh, nekem még zsebem sem volt.

Meghatározás.

— Mi a különbség a tudás és a bölcsesség között?

— Tudás kell egy gépkocsi készítéséhez, bölcsesség a kormányozásához.

Indokolás.

— Nem birom megérteni, hogy a magyar könyvében minden második lap ki van tépve.

— Láttá volna csak a nagysága, mi volt beleírva, majd megértene.

Festő és kritikus.

Kritikus: Ez az arczkép nem nagyon hasonlít

Festő: Hiszen ön a multkori fölolvásáson is nem győzte eléggé hangoztatni, hogy a festő nem fotografus.

A kerítésnél.

Birike átszól Gyuriczának :
— Nem szabad átmennem hozzád, mert édes mama azt mondja, hogy te rossz, piszkos fiu vagy ; gyere te át hozzám, mert én nem vagyok rossz, piszkos leánya.

Vegyés.

Rablás a czárok koronázó templomában.
Moszkva buzgó óhitű lakossága körében nagy fölháborodást kelt egy tulai parasztnak az a tette, hogy a Menyemenetel templomot, melyben a czárokat szokták koronázni, ki akarja rabolni. Mikor a templom őrei este szokott körutjokat tettek a templomban, észrevették, hogy több persely föl van törve, egy Mária kép drága keretéből pedig három nagy gyémántot és egy smaragdot kiszedtek. Természetesen rögtön apróra átkutatták a nagytemplomot, s a parasztot megtalálták az oltár mögött. Megtalálták nála a rablott tárgyakat is, egy gyémánt kivételével.

Magyar lovak Délafrikában. Januárban két angol gőzös érkezik a fiúmei kikötőbe, hogy 2000 magyar lovat szállítson Délafrikába. — Eddig 16 bajó 12,000 lovat vitt az afrikai harcztérre.

Fogadáson nyert férj. Érdekes házasságot kötöttek a minap Amerikában. Még az amerikai elnökválasztók választása előtt egy Rathbone nevű fiatal ember fogadást kínált arra, hogy Bryan fog győzni. — Kijelentette, hogy önmagát teszi kockára két font bononnal szemben, ha elvesztené a fogadást. Bertrand Anita tartotta a fogadást és meg is nyerte. Rathbone gazdag, a leánya fiatal és szép, fogadás nélkül is egymásé lehettek volna, de így regényesebb.

Egyről-másról.

A szoknya alkonya.

Nadrág-egylet.

— A legújabb hóbort. —

Amerikában a hölgyek nadraguját ettek s egy szép reggelen fölhúzták formás lábaikra a nadrág ujját. A sejtelmes szoknya redőzetét fölváltotta az őszinte, leplezetlen nadrág.

Most pedig emiatt kiűtött a nadrág harca. A hölgyek megalakították a maguk nadrág egyesületeit amiből persze még nem következik, hogy a férfiak viszont szoknya egyesületekbe tömörültek. Am azért napirenden van, hogy a nadrágosok pártja hajba kap a szoknyásokéval.

Szinte bizonyos, hogy ebben a csatában a hölgyek maradnak fölül. Mindamellett ne tessék a nadrágról rosszat gondolni, még ha maga a szoknyapárt ezzel a kiáltással tüzelne is ellene : »Le a nadrággal !« Elvégre a szoknyások hírnevét sem szorítja meg a nadrág párt megtisztelő kívánsága hogy ; »Le a szoknyával !«

Az utóbbi jelszó mind általánosabbá válik az amerikaiak hazájában s ne csudáljuk, ha nemsokára ide is eljut egy két példány a nadrágos hölgyecskékből.

A feszült kíváncsiság nem fog elmaradni ; sőt akad egy két figyelmes aszfaltbetyár is, aki udvariasan odaszól majd a nadrágos hölgynek :

— Nagysád, nyitva van a . . .

És szinte több, mint bizonyos, hogy népdalköltészetünk is gyökeres reformon megy keresztül. Előre látjuk a nagy változást s így már most kedveskedhetünk egy két mintával, p. o. :

Selyem köcsög, selyem mellény, selyem [nadrág —
Édes rózsám, hej de nagyon illik az rád.
Ifiur nem vagy te, lelkem ; nincs rá módod,
De azért van mégis elülgombolósod.

Vagy :

Hiába is próbálsz,
Kis angyalom —
Szűk bizony a nadrágod,
Kis angyalom.
Ha lehajolsz, kiszakad,
Szégyelheted magadat,
Kis angyalom.

Vagy :

Csicsónénak három lánya,
Mind a bárom egy nadrágba.

Szóval jön a szoknya alkonya és kivész a szoknyahősök utolsó magja is.

Különfélék.

+ **Nincsenek többé jószívű emberek.** A párizsi nagy kiállításon perselyek voltak kitéve, amelyekbe a Párizs szegényeinek szánt alamizsnákat dobálták bele. Az egész kiállítás alatt az összes perzselyekbe összesen csak 58 frank 65 centimet dobta bele a jószívű adakozók. Ez olyan csekély összeg, hogy minden huszazredik látogatóra esik belőle egy krajczár !

+ **»Vak vagy oh, szerelem !«** Vigan énekelheti most ezt egy londoni omnibus-kocsis, akinek ritka szerencséje akadt. A történet nagyon egyszerű. Lovai, amint szokott lassúsággal kocogtatta végig London utcáin, hogy-hogy nem, nagyon megtetszettek egy alig 20 éves gazdag missnek, ki 600,000 korona hozomány fölött rendelkezik. Az jutott az eszébe, hogy a lovakat omnibuszostól együtt megveszi. Amint azonban a lovakat hajtó, fiatal kocsisra vetette szemét, elhatározása egy pillanat alatt oda érlelődött, hogy a lovakkal és az omnibuszostól együtt a — kocsist is megszerzi magának. Ebben nem is volna semmi különös, csak hogy a kocsist nem kocsisnak, hanem — férjnek kívánta meg. A kocsis persze nem is ellenkezett, de annál inkább a lány szülei. Végre azonban mégis bele kellett egyezniük a különös házasságba.

+ **Gyilkos.** A nimesi esküdtbiróság most egy gyilkossági pörrel foglalkozik, amelyben a vádlott, bizonyos Gayte, a leghatározottabban tagadja a tettességet. Azzal vádolják, hogy két évvel ezelőtt meggyilkolt és kirabolt bizonyos Vaucroze nevű asszonyt. A tanuk mind ellene vallanak. A rabolt ékszereket egy Freix nevű ékszerész közvetítésével értékesítette. Freix is tanuként szerepelt a végtárgyaláson. Az államügyész odaszólt neki :

Önnek nagyon furcsa mestersége van.
Az ékszerész visszavágott :
— Az én foglalkozásom ép oly tisztességes, mint az öné !

— Vigyázzon magára, — szól az elnök.

Az ékszerész nem hagyja magát :
— Nem akarok sértegetni senkit, de miért mondják nekem, hogy furcsa mesterséget űzök ? Mitsem rejtegettem abból, amit ebben az ügyben tettem és jóhiszeműségemhez nem férhet kétség.

Az izr. nőegylet bálja.

Vasárnap este fényes hangverseny keretében ünnepelte meg az izr. nőegylet 25 éves fenállásának jubileumát.

A hangverseny fél kilenczkor kezdődött és jóval tíz utánig eltartott. Első részében az »Eleven Ujság«-ban bájos fiatal lányok és

fiatalemberek vonultak fel a két részre osztott szinpadra, hogy ott aktualitásokat mondjanak el egyes rovatok keretében.

A szinpad alsó és felső részben állott mindegyik három összesen hat rekesszel és külön függönyökkel.

Ezt követte a hangverseny, hol F á y Flóra nagyhatású szavallatát. Balassa Jenő vigszínházi művész előadását, Bódi Ella szép énekét, Fleischmann M. ügyes zongoraművészetét tapsolták.

Az ünnepély lefolyásáról szóló tudósítástunk a következő :

Az első rész szereplői : »Eleven Ujság« Előfizetési felhívás Váradi Ilonka k. a. Vezér czikk Rosenfeld Frida k. a. Garmond Balkányi Kálmán ur, Tárca : Dalok Mihelfi Margit k. a. »Bál előtt.« (Dialógus Goldstein Jolánka k. a. Lukács József ur, Fleischman Lili k. a. Irodalom és művészet Fischbein Margit k. a. Debreczeni Miklós ur, Biedermann Frida k. a. Zene Engel Irén k. a. Márkus József ur, Sport Antal Endre ur. Márkus Irén k. a. Rédl Szigfrid ur. Hirrovat Strauser Arnold ur, Hajós Géza ur. Nyílttér Szőlősi Rudolf ur. Törvényszék Hegedüs József ur. Szerkesztői üzenetek Fisch Margit k. a. Grosz Sándor ur. Apró hirdetések Fried Ella k. a. Zene melléklet Goldstein Jolánka k. a. Dénes Artur ur.

A hangversenyen közreműködtek :

1. Faust, keringő, Gounodtól. Előadta Fleischmann Margit k. a. 2. »Három a daru« költemény Tompa Mihálytól. Előadta Fáy Flóra k. a. 3. A nagyapó, Gárdonyi Gézától, Elmondta Balassa Jenő ur, a Vigszínház tagja. 5. Részlet Ördög Róbertből, Meyerberertől. Énekelte Bódi Ella k. a. Zongorán kísérte dr. Flesch Emil ur. 5. Apró költemények. Elmondta Balassa Jenő ur.

Ott láttuk : Ferencz József braganzai herceg, gr. Degenfeld J. főispán, Bernáth E táblai elnök, Szűts Miklós törv. elnök, Simonffy I. polgármester, Komlóssy Arthur főjegyző, Vecsey Imre tanácsnok, és másokat.

A táncz Rácz Károly tüzes zenéje mellett a reggeli órákig tartott. Az első négyest 80 pár tánczolta.

Tánczrend is volt, de késon osztatván ki sokan nem kaptak. A mulatságon jelenvolt hölgyek névsorát lapunk korlátolt terjedelme miatt nem hozhatjuk.

N A P I H I R E K.

— **Karácsonyfa czukrok.** A következő sorokat vettük. Tisztelt Szerkesztő ur ! Beszélünk és teszünk is, amit lehet a magyar iparról. Sajnos, hogy csak olyankor amikor »napirendre kerül a kérdés.« De az volna a helyes, ha mindennapi életünk kisebbnagyobb bevásárlásainál is mindig napirendre keritnők ezt a kérdést. Például most állt a karácsonyi bevásárlások korszaka. Soha annyi hasznót nem lehetne tenni a magyar iparnak mint most. Csak a legcsekélyebbet említem : a karácsonyfára rakott czukor diszitéseket. Idegen gyártmányok, német felírású skatulyákból kerülnek ki a kis czukor angyalkák s mindenféle édes apróságok és senkinek eszébe nem jut, hogy ezeket magyar iparosoktól vásárolja be.

— **Kitörte a lábát.** A rendőrség ma tilos koldulásra érte Kárágoz Sebestyén nevű öreg koldust, kit felkísértek a város házára. A szerencsétlen öreg a lépcsőn lemenet megcsuszott, derekára esett és kitörte a lábát. Beszállították a közkórházba.

— **Vásári statisztika.** Az iparosok országos kongresszusából a kormányhoz feliratot intéztek a vásáruj rendezése érdekében. A kereskedelmi miniszter gyökeresen kívánja

a rendezést kidolgozni és e végből az egész ország területéről a vásárügy rendezésére vonatkozó összes adatokat bekívánja.

— **Személyi hir.** Ugy a fővárosi, mint a vidéki lapok egy héttel ezelőtt az a hír járta be, hogy Ferencz József braganzai hg. huszárhadnagy Afrikába megy oroszán vadászatra. A mint azonban most értesülünk, a herezeg e tervet ez idő szerint elejtette, Debreczenben marad.

— **Tolvaj cseléd.** Fehér Sára cseléd Kaufmann Mórné Csapó-utcai lakosnál szolgált és eközben 14 korona értékben különböző ingóságokat ellopott és megszökött. Azóta a rendőrség köröztette. Fehér Sára nem volt óvatos, mert tegnap délután fél négykor visszajött Debreczenbe, és öt órákor már el is fogták és átkísérték az ügyészség fogházába.

— **Debreczen közbiztonsága** érdekében hozott tanácsi végzések egyike a mai napon már teljesülésbe ment. Az éjjel Vég Gyula tb. főkapitány a bűnügyi osztály vezetője tartotta a felügyeletet, ellenőrizve a rendőrségi közegeket. A kerületeknél alkalmazott kézbesítők közül, a kik utcai szolgálatra lettek volna berendelve, többen nyugdíjaztatásukat kérik. A helyökre felveendő iroda szolgálkúl már is sokan jelentkeztek.

— **Rablótámadások.** Mult éjjel megint pár rablótámadás történt. A Hatvan-utczán egy fiatal asszonyt támadtak meg, a Kossuth-utcai temető mellett pedig Áron kocsisát rohanták meg.

Áron Manó kocsisa a Kossuth utcai temető mellett hajtott el, mikor két csavargó azzal állította meg, hogy vegye fel őket a kocsira. A kocsisnál 130 kor. volt és ezért a lovak közzé vágott. Szerencsére, mert a csavargók, kik tudták, hogy nálla sok pénz van, utána kiáltottak: — Jól jártál.

A Hatvan utca lakosai izgatott jelenetnek voltak tegnap este kilencz órákor szemanui. Három csavargó megállított egy fiatal özvegy asszonyt, az egyik a száját fogta be, kettő a kezeit ragadta meg és elkezdtek motozni. Az asszony sikoitozott, mire két rendőr jött elő és kérdőre fogta a csavargókat. Az egyik mindjárt be is kísért a jó madarakat a bűnügyi osztályra, míg a 28-as számú rendőr az asszonyt lakására kísértte.

— **Körözés** A debreczeni rendőrséghez átirat érkezett, melyben Berleky István késmárki járásbírósi díjokat nagyobb sik kasztás és több rendbeli bélyeghamisítás miatt körözteti a löcsei törvényszék.

— **Véres verekedés.** Tegnap este egy negyed kilencz felé a Nyomtató utca és Vár u. sarkán levő Földi Dániel volt hordár «Pukkantó» kocsmájában véres verekedés volt. Iparos segédek mulattak és a nagy lármától a többi vendégek nem tudtak nyugodni. A kocsmáros felkérte csendre őket, de ők szóvitába elegyedtek, és Tokaji István hentes segéd két társával együtt kést rántott és kocsmárosra rohantak. A vendég lősné férjét védelmezendő elébe állott, és a szurás mellét oly rosszul érte, hogyha 8 mil liméternyivel beljebb megy, a szívet éri. A kocsmáros is megsebesült, az arcát és ütő ereit érte egy vágás. A teljelentést, a mi érdekes a támadók tették. A kocsmáros betegen fekszik. A vizsgálatot megindították.

— **Kirabolt szabósegéd.** Tegnap este a Lóködy kocsmából két szabósegéd jött ki. Az egyik az Oláh utczán haza kísért barátját és a mint visszafele jött a Kigyó utca és Mányi utca sarkán megtámadta egy alak. Kezét hátra kötötte, száját befogta és zsebeit kezdte motozni és nálla levő zsebóráját lánczostól, gyűrűjét és 9. korona zsebpénzt vettek el tőle, nagy könyörgésre visszaadták. — A károsult feljelentésére megindították a nyomozást.

— **Szegény ember fája.** Sulyos gond szakad a szegény emberre. Itt a tél, soknak nincsen fűtött szobája. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter ez évben is gondoskodik sok szegény emberről, hogy meg ne vegye a tél hidege. Egyházaknak, iskoláknak, lelkészeknek és tanítóknak, nyugdíjasoknak és kisebb fizetésű tisztviselőknak, egyesületeknek és szövetkezeteknek, tűzkárosultaknak negyvenezer koronán felüli tüzi és épületfát kedvezményesen, avagy egészen díjmentesen utalványozott. Az egyházak között képviselve van öt-öt római és görög katolikus egyház, négy református, egy ág. evang. egy görög keleti és egy izr. egyház. Templom és iskola fűtésre egyházaknak 7403 korona értékű fát engedélyezett a miniszter.

— **Csokonai emlékűnap.** A magyar irodalmi önképző társulat a főiskolai énekkar közreműködésével folyó december hó 14-én a főiskolai diszteremben Csokonai emlékűnapot tart. Tárgysorozat: 1. A tibanyi ekkóhoz (férfikarra alkalmazta Mácsay S.), előadja a főiskolai énekkar. 2. Megnyitó beszéd, tartja Dr. Ferenczy Gyula felügyelő tanár. 3. Jelentés a Szikszay-féle pályázat eredményéről, előterjeszti Füzesy Géza társulati titkár. 4. Oda, írta Kovács Lajos jh., szavalja Csernátonyi Kálmán jh. 5. Alkalmi beszéd, tartja Szücs László th. 6. A reményhez (férfikarra alkalmazta Mácsay S. előadja a főiskolai énekkar. 7. Humoreszk, írta és felolvassa Forbeger Béla jh. 8. A csikóbőrös kulacshoz (férfikarra alkalmazta Mácsay S.) előadja a főiskolai énekkar. Kezdeté délután 4 órákor.

— **Iskolalátogatás.** Dóczy Imre középiskolai felügyelő az elmúlt héten e h. böszörményi gymnasiumot látogatta meg. Látogatása után az adminisztráció pontossága, a tanítás lelkiismeretességén elismerését fejezte ki a tanári karnak.

— **Dreyfus a photoplastikonban.** A bérház kisuj utca felől eső részében levő egyik helyiségében egy igen érdekes »dráma« van, melyben ma és holnap igen érdekes program van szőnyegen. Ma a »Dreyfus« ügye, holnap és holnap után Kina és még igen sok és tanulmányos látványosság lesz bemutatva. Tekintve a csekély belépést, ajánljuk ezen érdekességet a Közönség figyelmébe.

— **Kis hírek.** (Uj gyógyszerárszabály.) A belügyminiszter tegnap küldte le az új gyógyszerárszabályt a városhoz, azzal a meghagyással, hogy 1901 év január elsejétől kezdve a gyógyszereket ezen árszabály szerint tartoznak a gyógyszerészek kiszolgáltatni. (Meglópta a gazdáját.) Kiss Imre rosvott multu kocsis gazdájától egypár gyepő szarát lopott el, de még el sem adhatta a lopott jószágot, mert a rendőrség idejekorán lefájlta. (Előzte a lábát.) Sajnálatos bal eset érte tegnap reggel Wildman Lajos itteni lakost, mikor a külső mezei munkálatoknak utána látott. Az esős, sikos földön

elcsuszott és az esés következtében lába bokájában eltört.

— **Péchy Aranka** A »Pesti Hirlap« vasárnapi száma megemlékezik Péchy Arankának debreczeni vendégszerepléseiről és ismételi mindazon dicsérő jelzőket, melyeket a bájos, nagy tehetségű művésznő játékáról annak idején mi is elmondtunk; a P. A. munkatársa végig nézte az előadásokat és nagy sikert jósol a színpadon a fiatal művésznőnek. Azt is írja, hogy Komjáthy szerződéssel kínálta meg Péchy Arankát.

— **A fatolvaj huszár.** Trenka Gotlib gőzmalmi telepéhez közel van a huszár laktanya, a hol úgy látszik fázna a katonák, mert át látogatnak a malom telepre, a hol van tűzifa bőségesen. Szombaton este az éjjeli őrminden ébersége daczára is lop tak ujból. De egy huszárt meg is fogott a gépész Röllik Ede, a ki olyan hatalmas pont adott a kerítésen mászó huszárnak, hogy összeesett. A huszár sapkájának hátra hagyása mellett — menekült el. — Egy másik katona látván a veszedelmet idején kereket oldott.

— **Alföldy Károly** tánciskolájában a második tanfolyam decz. hó 12-én kezdődik. Beiratkozásokat elfogad bármely időben lakásán Péterfia u. 2. sz.

— **Debreczeni Protestáns Lap.** Vettük a Debreczeni Protestáns lap legujabb számát melynek tartalma következő: A társadalom lélekjelenléte — Protestáns. — Tárca: Vörösmarty küldetése Kulcsár Endre. Közönlünk: Nyílt levél Uray Imre e. m. gondnok urhoz. Sütő Áron. — Levél a szerkesztőséghez. Hézsér Bertalan. Nyilatkozat Tarpáról. Kiss Imre. Tiba Kálmán, Stiglicz Károly. Bereczky Sándor. — Könyvismertetés: Magyar Alkotmány. Bacsoni Lajos. — Irodalom. — Adatok a tiszántuli ev. ref. egyházkerület kebelében levő egyházak történetéhez. Pöt adatok a belényesujaki ev. ref. egyház történetéhez. Sipos János. — Különlélek. Szerkesztői üzenet.

— **Halestély.** A »Bikur-Cholim« debreczeni betegsegélyző-egylet 1900. évi decz. 18-án kedden esti 7 órákor az egylet saját helyiségében: Kossuth utca 8 szám saját pénztára javára a helybeli kántor és ének-kara közreműködése mellett — Halestélyt rendez.

— **Vörösmarty ünnepély.** Megirtuk már, hogy Vörösmarty születésének száz éves évfordulója alkalmából ref. főiskolánk tanárkara és ifjusága együttesen fog ünnepélyt rendezni. Az ünnepélyt ma délután fél 5 órákor kezdődik a főiskola disztertermében s a meghívó belépő jegyül szolgál. A sorrend különben ez I. Szózat. Vörösmartytól, dallama Egressytől. Elő adja a Főiskolai Énekkar. 3. Megnyitó beszéd Tartja dr. Bartha Béla akadémiai igazgató. Isten segits királyok Istene. Költemény Vörösmartytól, Szavalja Szücs László hittanhallgató. 4. Vörösmarty ünnepésekor. Alkalmi költemény. Irta és elmondja Kun Béla joghallgató. 5. Főthi dal. Szövege Vörösmartytól, dallama Thern Károlytól. Előadja a Főiskolai Énekkar. 6. Ünnepi beszéd. Tartja dr. Ferenczy Gyula akadémia tanár. 7. Gondolatok a könyvtárban. Költemény Vörösmartytól. Szavalja Takács Endre joghallgató. 8. «Hazádnak rendületlenül...» Költemény Vörösmarty emlékére. Irta Abrányi Emil, szavalja Pirkler Ernő joghallgató. 9. Hymnusz. Szövege Kölcseytől, dallama Erkel Ferencztől. Előadja a Főiskolai Énekkar.

— **Emléklap.** Az izr. nőegylet jubileuma alkalmából csinos kiállítású emlékfűzet jelent meg. Közleményeket irtak bele Tiszsa K, Apponyi A, Thaly K, Kola J, Király F, képviselők, Rákossy J, Véczi J, K. Tóth Kálmán, Wolffka N. dr. Pekár Gy, Szabolcska M, Koncz Ákos, Rákosi J, Kozma A, Krausz V, főrabbi, Lengyel János és mások. A fűzet magában foglalja az »Eleven Ujság« teljes műsorát. Tárca a Makai A. Vezérczikk Sas Ede, Csarnok Labich és Durut, Farkas I. (A nagy gyerek) és más szerzőktől. — A fűzet ára 1 kor.

— **Közlöny.** Megjelent a theologiai ifjúság közös lapjának 5 ik száma következő tartalommal: Ne csüggedj, csak remélj — Szücs László. Tárca: A parton (Moore) — Ravasz László. Fehér éjszakák — Márton Ápád. Gróf Bethlen Kata élete (folytatás) — Magyar Árpád. Pascal gondolatai (folyt.) — ifj. Bartók György. Néhány szó a praedestinatióról (folyt.) — Kádár Géza. Hol vannak a papfiúk? — Uray Sándor. A prédikátor, mint műalkotó — Mészáros János. Az Istenhez vezető út a mai nemzedéknél — Birtha József. Üdvözlés a hittanhallgató ifjúsághoz — Kebzi Hajdu Lajos kisújszállási nyugalmazott lelkész — tanár. Különfélék. Az ügyesen szerkesztett, gazdag és változatos tartalommal havonként kétszer megjelenő ifjúsági lapot melegen ajánljuk az ifjúságot szerető olvasóközönség becses figyelmébe. Előfizetési díj: egész évre 6 korona, félévre 3 korona. Felelős szerkesztő: Nánássy Lajos; kiadóhivatali főnök, a kinek címére az előfizetési díjak küldendők Varga Gedeon hittanhallgató.

— **Napirend.** Keddecz. 11. *Portestans*: Damáz róm. katolikus D a m á z — gör. katolikus: István. (nov. 28.) zsidó: 19 Kislév.

Nap két: 6 óra 28 perc, nyugszik; óra 26 perczkor. Hold két: 10 óra 48 perc; nyugszik 11 óra 20 perczkor. Első negyed. Főispán fogad délelőtt 9 órakor. — Táblai elnök fogad délelőtt 10 órakor. — Polgármester fogad kedden és pénteken délelőtt 11 órakor. — Törvényszéki elnök fogad 10 órakor. — Műv. Uztvezető hivatalos órája 9 órakor. — Akadémiai igazgató hiv. órája délelőtt 10-től 11-ig.

Főiskolai nyilvános olvasó nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután 3 órától 6-ig. — Anyakönyvtár zárva. Városi könyvtár zárva. — Vármegyei levéltár nyitva egész nap. — Főiskolai levéltár nyitva — Képgyűjtemény az anyakönyvtárban zárva. — Csokonai szoba a kereskedelmi akadémián zárva. — Asványtár a főiskolán nyitva vasárnap. — Állattani muzeum a főiskolán vasárnap nyitva. — Városi tornakör nyitva hétfőn, szerdán és szombaton délután. — Fűvészkert a gazdasági tanintézetnél nyitva. — Czellövészet minden vasárnap a nagyerdőn.

Vásárok: B-Ujváros minden szerdán heti v. Csege: pénteken heti., Debreczen kedd és szombaton heti v. — Földes szerdán heti v. H.-Böszörmény H.-Dorogh, csütörtök h. v., H.-Hadház heti v. csütörtök, H.-Nánás heti v. szerda, H.-Szoboszló, h. v. hétfő H. V. Pércs, nov. Katalin, h. v. hétfő, H.-Téglás h. v. csüt. Tetétlen h. v. hétfőn állat felhajtással.

x **Olcsó husmérésű üzlet.** Bethlen-utca 29-ik szám alatt a Fűvészkert-utca sarkán levő házamnál, husmérésű üzletben kapható: 1-ső minőségű marhahus egy kg. 48. kr. 2 od rendű 40. Marhahuson kívül még disznóhús, kolbász, zsír, stb. kilogrammonként változatos, folyó árak mellett kapható.

Becsés pártfogást kér tisztelettel:

Gyarmathy Jnos.

Debreczeni szenzációk.

— Saját tudósítónktól. —

(Kifosztott lakás.)

Nagy József t. csegei lakos tegnap virradóra feleségével együtt elment hajnal misére.

Miséről visszatérvén, lakásukat nagy meglepetésükre feltörve találták.

A betörő feltört egy szekrényt, s az abban tartott tárczából elvitt 1030 korona készpénzt, de 16 koronát s néhány fillért benne hagyott.

A csendőrség keresi az ismeretlen tettest.

(Hirtelen halál)

Stanfai Istvánné pusztai béreasszonyt tegnap reggel halva találták szobája közepén.

Az orvosi vizsgálat szívszélhűdést konstatált.

A nagyerdei fürdőház környéken egy trágyadombon tegnap délelőtt egy munkásember hulláját találták.

Kiléte és halála okának kiderítése végett megindították a vizsgálatot,

(Felsült szélhámós)

Ma sorsjegyeket kínált megvételre egy fiatal ember Laki Péter itteni lakosnak a ki a bécsi céghez fordult távirati úton, vajjon van-e neki valami N a s t Imre nevű utazója.

A bankháztól nyomban megjött a válasz hogy nincs.

Lacs délutánra rendelte magához az utazót, de a távirat vétele után nyomban értesítette a rendőrséget is. A szélhámós vigécz azonban délután nem jött el,

Végig kutatták azóta az összes szállókat, de a csabó eltűnt, mielőtt áldozatokra szert tett volna.

Kedvezmény előfizetőinknek.

Páratlan és nagybecsű kedvezményben fogjuk részesíteni azon régi előfizetőinket, a kik lapunkat a jövő évre is megrendelik, melyet kiterjesztünk azon előfizetőnkre is, a kik most fognak belépni sőt ez utóbbiaknak jelentkezésük napjától fogva teljesen díjtalanul küldjük lapunkat új évig.

A páratlan és nagybecsű kedvezmény a melyet január elsején fogunk minden előfizetőnknek megküldeni a Bacsó Ferenc által készített: „**Örök naptár**“.

Kétségtől a legeredeibb és legérdekesebb naptárak egyike az immár 3-ik, kiadásban megjelenő BACSÓ-féle „**Örök naptár**“, melyet BACSÓ FERENCZ fővárosi állami tisztviselő szerkesztett. Magába foglalja ez a mult, jelen és jövő bármely évében előfordulható összes naptárakat számszerint 61 teljes közönséges naptárt melyek az évek folyamán változva érvényesek. Aki tehát egyszer megveszik, minden esztendőre ellátja magát naptárral, mi által sok pénzt takarít meg; sőt az elmúlt évek naptárainak is mindig birtokában lesz, ami igen érdekes dolog.

Igy pl. a többi közt megtalálhatja benne mindenki a maga születési évének naptárát, s láthatja belőle, hogy a hét melyik napján pillantotta meg a világot, hogyan estek abban az évben az ünnepek, husvét, pünkösd stb. stb.

Rendszeres gyűjteményben közli továbbá az „**Örök naptár**“ hosszú évszázadok időjárás tapasztalatait és babonáit,

melyekből komolyan vagy tréfásan mindig előre megmondhatjuk: milyen idő lesz? Igen becses a világtörténelmi nevezetességeket tárgyaló fejezete is, mely gazdag anyagot szolgáltat mindenkinek minden körben az okos, szellemes és lebilincselő társalgásra.

Külső kiállítása pedig oly díszes, szimpompás, hogy a legelőkelőbb szalonok asztalán helyet foglalhat, s így alkalmas ajándéknak is különösen ajánlható. Bolti ára, 2 korona.

Felhívjuk az olvasó közönség figyelmét előre is rá.

Színház.

MŰSOR:

Szerdán, december 12-én, két előadás; délután 3 és fél órakor, félhelyárakkal: Az »Uránia« előadása; este 7 órakor, bérlet 61. sz. »A« — Szegény Jonathán. Nagy operette 3 felvonásban Zenéjét szerzette: Millöcker Károly.

Csütörtökön, december 13-án bérlet 62. sz. »B« — harmadszor; Dolly. Színmű 3 felvonásban dal és tánczszal.

Péteken, december 14-én, bérlet 63. sz. »C« — újdonságul először: Az Aranyasszony. Irta: Schönthan és Koppel-Elföld. Fordította: Makai Emil

Szombaton, december 15-én, bérlet 64. sz. »A« — másodsor: Az aranyasszony.

Vasárnap, december 16-án, két előadás délután 3 órakor, félhelyárakkal: A bibliás asszony. Operette 4 felvonásban; este 7 és fél órakor, bérletszűnetben: Pávay Ilonka kisasszony, a budapesti országos színészeti akadémia növendékének vendégfelléptével: A cigány. Eredeti népszínű 3 felvonásban. Irta: Szigligeti Ede.

(m. m. Tegnep este újból a Szulamith került színre, közepes ház előtt. Ez a darab ugyilatszük nem vesztí el még ma sem vonzóerejét. Ugyan a gyakori színrehozatal az előadások színvonala kárára történik, egyes dalokat töröltek is. Tegnep Bódi Ella ismét kitűnőt alkotott, játéka realiztikus szépségekkel teli. Környey méltó partnere volt. Ba yn ak igen szép a hangja, de csiszolást kíván és játéka még nincs. A többi szereplők közül Szathmáry vállott ki. — A zenekar gyenge ilyen nagy feladatokra.

* **Mándoky jubileuma Győrött.** A magyar-színészet tisztos multu érdemes veteránja az egykori győri színész és igazgató f. évi, december hó 11-én ünnepli 40 éves színészi jubileumát Debreczenben, mely alkalommal Sheridan Rikhard színműt adják elő. Komjathy igazgató ezt külön jelentésbe adja a közönség tudomására. Mándoky az ő művészetének legszebb korából néhány jó évet Győrött töltött s azért ott is megszándékozik ülni bucsuját és pedig január első felében.

Tözsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása. —

Buza 1901. áprilisre	7.40
» 1901. októberre	7.58
Rozs 1901. áprilisre	7.16
Zab 1901. áprilisre	5.60
Tengeri 1901. májusra	4.89

Berlin 3/4 márkával, Páris 10 czentimmet olcsóbb.

Irányzat: lanyha.

Aljas bűnökkel vádolt pap.

— Iszákos plébános. —

Bolváry Antal mezőturi ügyvéd, nyugalmazott járásbíró, nem mindennapi feljelentést nyújtott be gróf Csáky Károly váci püspökhöz.

Olyan vádakkal illeti ebben a mezőturi római katolikus plébánust, Hegedüs Imrét, melyek ha igazak, igen szomorú világot vetnek arra, hogy egynemely helyen minő kezekbe van letéve a hitben való kalauzolás. A feljelentésből közöljük a következőket:

»Ez évi márczius 12 én több hitsorsosom kérésére feljelentést tettem Hegedüs Imre mezőturi római katolikus plébános ellen a váci püspökhöz, vádat emelvén a plébános ellen megátalkodott iszákosság, ezzel kapcsolatos botrányt okozó erkölcstelen élet, a reá bízott alapítványok hűtlen kezelése, a templomnak részeg fővel korcsmává lealacsonyítása, a házasság előtti gyónás és áldozásnak egy liter borért való elengedése-gész éjjeli dorbé zolás után a hajnali misén ittás állapotban végzett áldozás és több a papi állással összeférhetetlen bűnök miatt azon kérelemmel, hogy ha itt a husz ezer f o n y i r e f o r m á t u s s á g közű ékelve négy ezrenyi római katolikus lelket az elzűlléstől megmenteni akarják, adjanak neki egy hivatását ismerő és teljesítő lelkipásztor.«

Hát nem csodálkozik-e még rajta Molnár János apát és képviselő ur, hogy nincsen már ártatlan ifjuság?

Színhazi történet,

«A hírnök megérkezett.»

Faludi Antallal, a Nemzeti Színház pin-czéereinek utólrhetetlen alakítójával történt meg ez a mulatságos história.

Abban az időben, mikor a Thuran Annát játszották a Nemzeti Színházban, Faludi csak afféle kis, két-három szavas szerepeket kapott.

Thuran Annában is csak egy szolgát kellett játszania, a kinek a dráma ötödik felvonásában meg kellett jelennie a színen és azt kell mondania:

— A hírnök megérkezett!

Ezzel azután a szereplése is véget ért. Sem az első négy felvonásban, sem a jelenet után az ötödikben nem volt dolga.

A premieren és az azután következő előadásokon még eljátszotta a »szerepet« Faludi Antal, de már a negyedik-ötödik Thuran Anna előadásán megsokalta a hosszas várakozást. Kérte a rendezőt, hogy huzza ki az ő két szavas mondását a darabból, de nem lehetett. Faludi járt fűhöz-fához, sorra járta a kollegáit, hogy szóljanak érdekében, de a vége mégis csak az volt a dolognak, hogy neki a két szó miatt ott kellett vártálni a színházban kiöltözve, kifestve az ötödik felvonásig. Faludi dult-fult mérgében és a kollegái még gunyolódtak is vele.

— No, várjatok csak — szólott oda nekik — majd meglátjátok, én azt a szerepet úgy meg fogom játszani, hogy tapsot kapok érte.

De már ez szeget ütött az »elsőrendű tagok« fejébe, a kiknek épen ott, az ötödik felvonásban van a nagy jelenetük. Hogy az esetleges tapsot megakadályozzák, egy kis összeesküvést szöttek.

Mikor az ötödik felvonásban Faludi, mint szolga, megjelent a színpadon (miután a négy előző felvonás alatt folyton a »szerepet« tanulta, hogy azzal sikert arasson) a színen levő magyar urak egyszerre feléje

fordultak és mielőtt szólhatott volna, egyikük így szólt hozzá, hanyag kézlegyintéssel:

— Jól van, jól, tudjuk már: a hírnök megérkezett!

A »szerepet« bennrekedt az ambiciózus művészből, a ki erre a két szóra várt persze hét órától háromnegyed tizig.

Samu bácsi anekdotái.

(Andrád Sámuel mulaszadbeli anekdotás könyvéből.)

Öregség miatt kíván meghalni.

Egy embernek, ki felhagott vala a megtiltott fára, halálának nemő kelle választani. Minekutána sokat gondolkodott volna a halál nak különböző nemein, talált utóljára egyet magának valót. Monda: Ó az öregség által kíván meghalni. Ezt meg is nyerte, mert a bírák ezen őszinteségén elnevezték magukat, megkegyelmezének neki.

Eppen ma van a bolond napom,

Ami kegyetlen Hegias-kalifa sokszor járt minden kiserők nélkül: egykor találván egy arabot, azt kérdé tőle: »Barátom, ugyan szeretném tőled tudni, hogy micsoda ember lehet az a Hegias kalifa, kiről annyit beszélnek?« »A kalifa, monda az arabs, nem ember, érted-e, hanem egy kegyetlen tigris.« »Mit nem szeret nek leginkább benne?« »Azt, érted, hogy ő kalifa s ő legnagyobb gyilkos, mert máris ezer jobbágynál többnek ontotta ki a vérőket.« »Látad-e őtet valahol?« — kérdé a kalifa. »Nem biz' én soha, — úgy mond — de nem is kívánom.« »Na, csak nezz meg engemet jól, mert éppen vele beszélsz.« Az arabs legkisebb bámulatát sem mutatta, hanem kemény tekintettel reá nézván, azt kérdé a kalifától: »Te hát te tudod-e, hogy ki vagyok én?« »Nem« felelé a kalifa. »Én, látod, vagyok egy a z o a r famulából, melyből mindennek egy esztendőben egy nap bolondnak kell lenni s nekem pedig éppen ma vagyon ez a bolond napom.« A kalifának bámulnia kellett ennek az embernek szaporán feltaláló elméleti tehet ségét, nem bánta azért egy ujj l is az arabot.

A jó ló.

Gondviseletlensége miatt egy szolgálégény nek megevék a farkasok a lovát, melyre nézve az elítélték, hogy fizesse meg. Egyik az itélő bírák közül azt kérdezé, hogy jó volt-e a ló? Azt felelé a szolgál: »Jó biz' az! Mert még egy falatot sem hagytanak belőle a farkasok.«

Tűzet ad strázsá.

Midőn a városi katonák közül egy olyan Gyurkaforma strázsára állitának, azt is eleibe adták a többi parancsolatok között, hogy éj szakának idején mindent szólitson meg háromszor, ki ha nem felel s azonban közelit, tűzet adjon neki (azaz löjjön rá.) Besötétedvén, mindjárt a legelsőnek azt kiáltja: »Ki az?« »Senki sem« — vala a felelet. Kiálta második szor is es azt a feleletet kapá. »Ha, ha, ha — monda magában. Annak én most mindjárt tűzet adok.« Kiálta harmadszor ir: »Ki az?« »Senki sem« — felele amaz. Ekkor szembe ment az emberrel, elővéve tűziszerszámját és tűzet ütven, mondá: »Ihoh kendnek a tűz, ha kell.«

A Petőfi Társaság ülése.

A Petőfi Társaság ma délelőtt, az Akadémia kis termében, Bartók Lajos elnöklete alatt tartotta deczember havi rendes felolvasó ülést, rendkívül nagyszámu és előkelő közön séő jelenlétében.

Első felolvasó Hataba Péter volt, a ki »Jézus és Hillel rabbi« ezim alatt párhuzamot von a zsidók messiási reménye és a názáreti messiás: Jézus között. Amazok zsidó raczió nalisták voltak, a messiást zsidó nemzeti hő nek tartották. A mózesi törvény a felebaráti szót is csak a zsidóra és a proletárookra értette; Jézus felebaráti szeretete cosmopolita messiás — hirdette a köztésvériséget. Ha ez érvénye sül, akkor lesz majd ünnep a világon, — a népek karácsonya.

Utána Somló Sándor lépett az emel vényre és elszavalta Bartók Lajosnak néhány újabb remek költeményét, melyek egyiket egész terjedelmében itt közöljük:

Velencei dal.

Millió holdsugár
Játszik a habokban . . .
A te arany hajad
Nem az fürdik ottan?

Imbolyog kuszáltan
Millió aranyzál —
Arany halójában
Bizony még megfognál!

Szivem az aranyhal
Az aranyhalóban . . .
Odalenn, karod közű:
Jó is lesz valóban! . . .

Fekete bárkámon
Evezek utánad
Szomorú vizen
A holt lagunának . . .

A közönség lelkesen megtapsolta a bájos költeményeket és a művészi előadást. Zichy Géza gróf humoros felolvasása után zárt ülésében elhatározta a társulat, hogy arra a dohány-utczai házra, amelyben Petőfi mézes heteit fölöttöte, emléktáblát helyez és a jövő év márczius 15 én leleplezi.

A pap ne írjon verset.

(Horváth Amadeus esete.)

— decz. 8.

Mivelhogy eddigelé csak a katonatisztek nek volt az megtiltva, hogy az újságba nem szabad írniok se politikai, se szépirodalmat, se prózát, se verset, élénk feltűnést kelt a nagyvárad püspöki aulából kiszivárgó azon hir, hogy Szécsényi Lőrincz dr. a ki verset ír, Anyira haragszik, hogy egyik laptársunk szerint, tegnap Fetser Antal kanonok előtt kövekező kijelentést tette:

— Hogyan? Az a fráter verset mer írni?

Majd gondom lesz rá, hogy ne maradjon egy perczig sem az én egyházmegyémbe! . . .

A versiró poéta neve Horváth Amadeus, a ki a nagyvárad ingalmas rendház egyik tagja. Üres óráiban — mivel úgy vélte, hogy ez nem inkompatibilis a papi állásával — verseket írt s ezeket Szűts Dezso által szerkesztett »Színhazi Újság« közölte is. Ime-mutatóul közöljük az inkriminált versek közül a következőket.

Az elhagyott

Nem elhagyott, ki elvonulva
Temetgeti reménye roncsait,
Ott messze benn a rengetegben,
Ahol csalóka fény már nem vakít:
De ki az emberáradatban
Hiába hirdet szépet és nagyot.
S a hitvány lelkek meg nem értik.
Csak azt szánjátok! az az elhagyott!

A koldus.

Nem az a koldus, nem az az árva,
Ki eltaszítva a nagyvilágba
Ajtórol ajtóra kéreget:
Csak az a koldus, csak az az árva,
Környezze bár az élvek árja:
Kit nem szeretnek, s ki nem szeret.

Horváth Amadeus.

Ezek és ilyenek az inkriminált versek, melyek földidéztek a biboros püspök haragját, úgy hogy eltiltja az ő papjának, hogy a mu-ssával kaczerkodikék és verseket írjon.

A tilalom következményét érthető érdek lődéssel várják, Mert kérdés, hogy ir e mind.

ezek után még veret Herváth Amadeus s ha igen, beváltják e püspöki aulából elhangzott fenyegetést.

CSARNOK.

A havas regénye.

— Elbeszélés. —

Irta: Sebesi Samu. —

Péter bácsi a székely havasok legszenvedélyesebb őz-vadásza maig is. Ezt a szenvedélyt kora ifjúságtól őrizte meg a mikor még könnyű labbal, vadászszenvedélyének ingerlő mámorával mászta meg a havasok zordon hegyeit és mohos szikláit.

A mult őszön meghívást kaptam az öreg től: „Jőj menő elöb. Várnak az őzek.”

Persza, hogy mentem. Sajátságos izgalom szállta meg lelkemet, mikor a havasok aljához érkezünk. Előttünk terült el a fősleges rengeteg, sötét, komor arnyával és megdöbbentő néma csendjével.

A közönséges erdő vidám, szines madárdalos. A havas zordon, sötét és félelmes. Egy végtelennek tetsző rengeteg misztikus homályával.

Az első hegymászás után a lakás gerinczen pihenőt tartottunk. Jobbról és balról a fenyvesek sötélettek. Itt ott meredek szikla csucs emelkedett fel szürke kőbordáival a fellegekig s alulról, a keskeny völgy szikla darabos árkaiból ide hallatszott a havasi patak lassu, enyésző moraja.

A fenyők lehullott tülevele ruganyossá tette a talajt, s a sötét árny kiölte az apró tenyészetet, csak imitt-amott nő fel a vékony nyurga fü, míg a fenyők tövén buján tenyész a vastag moha, mely ruganyos és puha s melyen a fáradt vadász kényelmesen pihen.

Egy-egy hatalmas sas szelte át fölöttem a levegőt; kiterjesztett, mozdulatlanak tetsző szárnyaival övezett keresztül az óriási szikla meredélyek felett és szállt messze, a hol már kékes színben usztak a menyboltozattal ölelkező hegyek.

A mély csendességet alig zavarta valami nesz. A havasi szajkó éles rikácsolása a tulsó hegyoldalról rezgett ide át, a hol fenyő magot terem a törpe boróka s a hol e cifra szajkó, kopott szürke-rigók társaságában stréberkedik. A ürge mokus, makkhoz, mogyoróhoz rem jut itt, — a róka sem lelkesedik a természet havasi pompája iránt és a nyul szivesebben billeg termékeny mezők füves barázdái alatt, mint a rengeteg, kopár mohos meredekjein. Csak a medve szereti ezt a félelmes rengeteg; a farkas sunyit végig a szikla ösvényeken és az őzek, szarvasok húzódnak meg egy-egy csendes völgy katlanba, a hol az örök csend, a lankadatlan pusztá világa ad nyugalmat ideges vad természetüknek.

Alig foglaltuk el a kijelölt „állás“-okat, kopó hajtástól zugott a rengeteg. A felvont őzek gyors iramodással rohantak a hegy élre s biztos, hatalmas ugrással vetették át magukat a heverő fenyőörzseken, melyeket a féktelen vihar döntött halomra.

Ilyenkor a vadász léleketét is vissza fojtva vár és figyel. Kéjes izgalomtól rezzen össze, a mint meghallja a közeledő őz, dobbanó ugrásait. Egyszerre megrezdül a fenyőgaly és csinos fejével, villogó szemével, előre nyujtott formás nyakával elődbe pattan az őzbakk. A szép karsu állat fiaom orezimpái remegnek. Élesen figyel. Pílanat alatt meglát vagy megérez s ha nem talál, úgy tűnik el a rengetegben, mint a rohanó szélvész.

Ehez képest a vadkereskedők őzei, milyen véres, czafatos hullák. Egy darab semmi! Ott kell látni azt a rengetegben, a mint iramodik, mint a villám, vagy magasra emelt fejjel kémleli ellenségét, vagy a havas tisztásán legel s ha szerelemre gerjed, bögsésétől megriad a rengeteg.

Az ilyen vad ingerli a vadász szenvedélyt és a vadászat olyan tökéletes szórakozást nyújt, hogy a leghosszabb nap is hihetetlenül hamar véget ér.

Estére az öreg Korondi Jánosbá havasi kunyhójába tértünk pihenni, hol már egy pár elejtett és előre küldött őzből Korondi Jánosná izletes vacsorát készített. Vacsora után pipa-szó mellett régi vadásztörténeteket meséltünk.

— Hát még a mi esetünk János! mondotta Péter bácsi.

Az öreg Korondiné, ki eddig kendert fonogatott — egyszerre figyelmes lett. Jánosba csak lógatta őszbe borult fejét:

— Még nem felejtette el a tekintetes ur?!

— Nem bizony.

Aztán felém fordult:

— Hallgasd meg. Olyan, mint egy regény!

A tüzre dobott száraz fenyő-hasáb sercegett, pattogott s Péter bácsi elkezdte a történetet:

Harminez évvel ezelőtt ezen a területen vadásztam. Fiatal ember voltam. Könnyű vidám. Egyik havasi kunyhóban lakott egy fiatal leány. Juczikának hívtak és olyan szép, olyan üde volt, mint a Hargita rózsája. Aboan az időben reggeltől estig vadásztam őzekre, de terítékre egy se kerül. Bosszantott a dolog és elhatároztam, hogy másnapra is ott maradok. A havasi kunyhó lakói szivesen fogadtak öjjeli szállásra.

Este volt. Körülöttem a havas lassan, tompán zugott, mintha álomba akarna ringatni. Juczika megfejte a kecskét s engem friss, meleg tejjel kínált. Szóba álltam a leánnyal s beszélgettem mindent össze-viasza. Mondtam neki azt is, hogy szép, sőt egyszer így szóltam:

— Juczika én szeretlek.

(Folyt köv.)

Szinlap.

Ma kedden bérlétszünetben Mándoki Béla 40 éves színészi jubileuma alkalmából diszeloadásul:

Sheridán Richard.

Szinmű 4 felvonásban.

Elveszett

egy fehér ongora macska 40 korona jutalmat kap a szives megtaláló, ha Nagy-Csapó-utca 21. szám alá szolgáltatja.

Bérekcsik díjaztatva

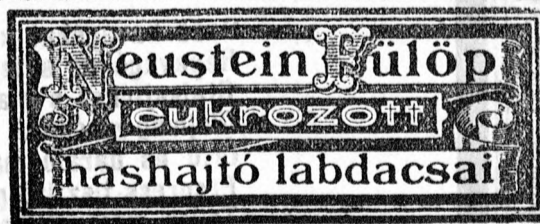
	Két lovas	Egy lovas
I. Napszámra.		
Minden napra, reggeltől 7 óráig estig 9 óráig	8	3
1. napra, reggeltől 6 óráig d. n. 1-ig, vagy d. n. 1-től estig 9 óráig	8	2
II. Őrszámra.		
1. órára	40	30
2. órára	40	30
3. órára	40	15
Minden következő órára	40	15
A utolsó órában túl félórára v. kevesebb időre	20	15
III. Egyes idaratók.		
Reggeliidő és visszamenet nélküli a város körzónáján belül	6	30
IV. Meghatározott idaratók.		
Temetőknél (valláskülönbség nélkül), ha a végintesség a templomban történik, a temetőbe ki és vissza	2	4
A háztól a csonca a temetőbe ki és vissza	1	4
A színházhoz menet	30	30
A színházról jövet	30	30
1 óra vasúti időre vagy rakárkos nap pal enet vagy jövet kéni táskával	60	30
Síjfel	80	30
A kecsis mellé elhelyezett minden darab malha után külön 10 krajczár díj jár.		
A korcsolyázó, vagy csónakázó tónos, csukorgyár, légszuszgyár, kertészeti szlyot és gözmalomhoz menet vagy jövet	60	60
1 óra és visszajövet egy órai várakozással a utasoktól társaságos, polgari vagy katonai lövöldézés menet vagy jövet	80	70
menet és jövet egy órai várakozással minden következő órára	1	40
Külső barom- és lovasutakra oda és vissza egy órai várakozással	120	90
minden következő órára	40	90
katonai lakóházhoz és katonai kórházhoz menet vagy jövet	50	60
menet és visszajövet 1 órai várakozással minden további órára	40	3

1858. év óta fennálló, dusan felszerelt

Butor
üzletünket
VARGA és FLASCHNER

üzég alatt megnyitottuk: Piac u. 44. sz. a. (Dr. Ujfalusi féle házban.)

Hol a legegyszerűbbtől a legdi szesebb kivitelű berendezések, a leg különbözőbb styelekben, decoratiók a legizlésesebb kivitelben jutányos árak és szolid kiszolgálás mellett beszerezhetők.

(Neustein-fele ERZSEBET labdacok.)

SZÉKSZORBULAS

a legtöbb betegségek forrása ellen. Czukrozott külsejük végett még gyermekek is szivesen veszik

Egy 15 pilulát tartalmaz doboz 15 kr., egy tekeres, mely 8 dobozt. tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 1 forint 0 é.

ÓVÁS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros-fekete nyomtatásban „Szent Liptó” és „Neustein Fülöp gyógyszerés” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásukkal van ellátva.

Neustein Fülöp

Szent Liptóhoz” czimzet gyógyszerháza
WIEN, I. Plankengasse

Réktér Debreczenben: dr. Rothschneck V. Fmjl. Tóth Béla, Balázs Ödön, Mihailovits István, és Füleki Pál gyógyszerházában.

